

Załącznik

do Uchwały Nr .../...../22

Rady Powiatu w Gołdapi

z dnia 2022 roku

**POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY W ZAKRESIE
PROMOWANIA I WDRAŻANIA
PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH
W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE
NA LATA 2022-2025**

SPIS TREŚCI

Spis treści

I.	WPROWADZENIE	3
II.	ZASOBY	4
III.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	5
IV.	ADRESACI PROGRAMU	5
V.	CELE PROGRAMU.....	6
VI.	PRZEWIDYWANE EFEKTY	6
VII.	FINANSOWANIE PROGRAMU	7
VIII.	MONITORING I EWALUACJA	7
IX.	HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ W RAMACH POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDRAŻANIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE	8

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Rodzina odgrywa ogromną rolę w życiu każdego człowieka i jest jego pierwszym środowiskiem wychowawczym, w którym kształtuje on swoje postawy, zasady, normy i wartości. W rodzinie każde dziecko powinno mieć zapewnione warunki do prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i emocjonalnego. Rodzina powinna być zdolna do otoczenia swoich członków opieką i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa. et życie. Dlatego też konieczne jest wdrożenie oddziaływań mających na celu wspieranie rodzin w prawidłowym wykonywaniu ich funkcji wobec dzieci.

Przemoc wobec dziecka, nie tylko przez stosowanie kar cielesnych, co jest zresztą w Polsce zabronione od 2010 r., ale także przez zadawanie cierpień psychicznych oraz innych form poniżania i zaniedbywania dziecka skutkuje wieloma negatywnymi konsekwencjami w jego rozwoju. Konsekwencje te mogą być krótkoterminowe ale również długoterminowe i dotyczą wielu sfer dorosłego życia ofiary przemocy domowej. Nieprawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi więc potencjalne niebezpieczeństwo zaburzenia procesu wychowawczego, co sprawia, że dziecko w takiej rodzinie ma mniejsze szanse, aby osiągnąć optymalny stopień rozwoju emocjonalnego, społecznego i intelektualnego. Dlatego też rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej przeżywające trudności i nie radzące sobie z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej powinny zostać objęte wsparciem a rodzice, którzy sprawują opiekę nad dzieckiem w nieprawidłowy sposób, powinni uzyskać pomoc w nabyciu odpowiednich umiejętności co do wdrażania prawidłowych metod wychowania czyli ogółu regularnie stosowanych metod postępowania wychowawczego.

Niewątpliwie krzywdzenie dziecka jest zjawiskiem wywierającym negatywny wpływ na wszystkie sfery jego rozwoju. Ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego, stanu emocjonalnego oraz umiejętności współżycia z innymi ludźmi. Zjawisko przemocy w rodzinie znane jest od bardzo dawna, jednak dopiero od kilkunastu lat zaczęło być postrzegane i traktowane jako poważny problem społeczny. W walce ze zjawiskiem przemocy, próbą podjęcia celowych, skutecznych i jednolitych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz niwelowania jej skutków jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa zakłada, że ofiarom przemocy domowej należy się specjalistyczna bezpłatna pomoc i wsparcie - medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w formie schronienia. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 pkt 2 wprowadza definicję przemocy w rodzinie stanowiąc, że jest to: "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą". Punkt pierwszy, na który powołuje się przytoczona definicja określa kto jest członkiem rodziny w myśl ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – jest to „osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca”.

Bez znaczenia jest czy będziemy mieć do czynienia z przemocą fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną czy inną - taki stan rzeczy wprowadza do rodziny czynnik patologii. Przemoc stosowana na członkach rodziny wywiera istotny wpływ na rozwój psychiczny, emocjonalny i fizyczny dziecka. Dlatego zasadne jest podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci oraz promowanie stylu życia wolnego od przemocy.

Obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie nakładają na powiat zapisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. ZASOBY

1. Stan zasobów.

Na terenie powiatu gołdapskiego działają instytucje, jednostki organizacyjne, które mają za zadanie zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku przeciwdziałać przemocy w rodzinie poprzez udzielanie wsparcia, poradnictwa oraz prowadzić działania profilaktyczne.

1.1. Zasoby instytucjonalne powiatu gołdapskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

a) Placówki oświatowe:

- szkoły,
- poradnia psychologiczno – pedagogiczna.

Placówki oświatowe prowadzą działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży w formie zajęć edukacyjnych, udzielają wsparcia psychologicznego i pedagogicznego służą również wsparciem i pomocą rodzicom i opiekunom prawnym, którzy borykają się z trudnościami wychowawczymi wobec swoich dzieci.

b) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi ,

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi ma za zadanie udzielać pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności. Jednostka zapewnia rodzinom i dzieciom pomoc psychologiczną, prawną, socjalną. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi zajmuje się profilaktyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzi program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy, zapewnia miejsca w ośrodkach wsparcia, ośrodka interwencji kryzysowej dla osób wymagających schronienia.

c) Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi

- Komisariat Policji w Dubeninkach

Do zadań Komendy Powiatowej Policji w Gołdapi należy ochrona życia, zdrowia, i mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra. Policja podejmuje działania profilaktyczne np. spotkania z młodzieżą w szkołach i interwencyjne chroniące osoby słabsze.

- d) Punkt Informacyjno – Konsultacyjny w Gołdapi. Zapewnia poradnictwo dla osób uzależnionych od wszelkich substancji psychoaktywnych, członków rodzin osób uzależnionych, osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy, poradnictwo prawne.
- e) Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi /Zespół interdyscyplinarny/
- f) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich/Zespół interdyscyplinarny/
- g) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach /Zespół Interdyscyplinarny/

Miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu gołdapskiego udzielają pomocy rodzinom które borykają się z problemami w tym również problemami wychowawczymi w stosunku do swoich dzieci. Pracownicy socjalni mogą założyć niebieską kartę. Rodziny z małoletnimi dziećmi, które wymagają dodatkowego wsparcia i pomocy w codziennym funkcjonowaniu jak również wychowywaniu dzieci mogą skorzystać z pomocy asystenta rodziny. Ośrodki udzielają pomocy finansowej, pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, zawodowego, rodzinnego.

III. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program został opracowany i będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (Dz. U. z 2021r., poz. 1249)
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268)
3. Ustawę z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020r., poz. 1359),
4. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
5. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119, ze zm.)
6. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Powiatowy Program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie skierowany jest do:

- 1) Rodzin dotkniętych przemocą: ofiary przemocy, sprawcy przemocy.
- 2) Rodzin niewydolnych wychowawczo, niezaradnych życiowo.
- 3) Dzieci będących ofiarami przemocy domowej.
- 4) Dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym.

- 5) Świadców przemocy domowej.
- 6) Osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowanych społecznie.
- 7) Przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

V. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest profilaktyka przemocy w rodzinie poprzez promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie gołdapskim. Przez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach z tzw. grupy ryzyka i udzielanie specjalistycznej pomocy, program powinien przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe programu:

1. Edukacja i promocja konstruktywnych postaw w rodzinie
2. Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, z problemem przemocy w rodzinie, w prawidłowym pełnieniu ról społecznych
3. Podniesienie kompetencji osób pracujących z dzieckiem i rodziną.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Przewiduje się, że w ramach programu:

- Zostaną wypracowane odpowiednie postawy rodzicielskie i usprawni się system wsparcia rodzin w procesie wychowania dzieci. Dziecko podlega wychowaniu już od urodzenia. Efekty oddziaływań wychowawczych zależą od przygotowania i funkcjonowania rodziny gdyż to zadaniem rodziców jest wychowanie zdrowego emocjonalnie i fizycznie dziecka u którego rozwijają się pierwsze wyobrażenia o własnym miejscu w życiu społecznym, kształtują się określone nastawienia i aspiracje. Ponieważ nie wszystkie rodziny są odpowiednio wyposażone w umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi oraz stosowania właściwych metod wychowawczych dlatego tak istotne jest usprawnianie systemu wspierania rodzin w procesie wychowania dzieci z naciskiem na kształtowanie odpowiednich postaw rodzicielskich.
- Zwiększy się dostępność i podniesie się standard usług świadczonych przez instytucje pomagające dziecku i rodzinie. Udział pracowników w szkoleniach, warsztatach, konferencjach zwiększy profesjonalizm działań osób zobowiązanych i uprawnionych do pomagania dziecku i rodzinie. Tylko dobrze wykwalifikowana kadra zapewni wysoką jakość świadczonych usług oraz skuteczną pomoc dając odzwierciedlenie w efektach pracy z rodzinami.
- Zmniejszy się skala zjawiska przemocy na terenie powiatu gołdapskiego. Wzmocnią się więzi między członkami rodziny co zwiększy poczucie bezpieczeństwa dzieci.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zakłada się, że Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2025 będzie finansowany ze środków powiatu gołdapskiego, gmin, organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, programów ministerialnych.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi, a za koordynację realizacji programu odpowiedzialny jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2025 został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi. Program jest zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027, jest spójny z Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021- 2025 dla Powiatu Gołdapskiego

Zadania określone w programie będą realizowane przez cały czas trwania programu.

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość, która dokonana będzie nie później niż do końca pierwszego półrocza każdego roku. Sprawozdanie obejmować będzie w szczególności:

- formy udzielanej pomocy,
- liczbę osób korzystających z pomocy,
- potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie z realizacji programu będzie częścią sporządzanego co roku sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gołdapi, które jest przedstawiane Radzie Powiatu.

Ewaluacja programu polegać będzie przede wszystkim na ocenie jego efektów. Efekty realizacji programu będą zebrane na podstawie dokumentacji, opinii uczestników, fotografii, danych statystycznych.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ W RAMACH POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDRAŻANIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

l.p.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1	<p>Edukacja i promocja konstruktywnych postaw w rodzinie:</p> <p>a) Rozpowszechnianie informatorów, ulotek, poradników na temat właściwego funkcjonowania rodziny, bez przemocy;</p> <p>b) Integracja rodzin i wzmacnianie więzi w rodzinie poprzez organizowanie imprez plenerowych, wyjazdów rodzinnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych;</p> <p>c) Podwyższanie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, „Szkoly dla rodziców i wychowawców”, grup wsparcia o różnorodnej tematyce;</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkoły, policja</p>	<p>– Liczba wydanych materiałów informacyjnych, ulotek, plakatów itp.;</p> <p>– liczba zorganizowanych w roku wydarzeń/imprez służących wzmacnianiu więzi w rodzinie i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;</p> <p>– liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów i grup wsparcia;</p>
2.	<p>Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, z problemem przemocy w rodzinie, w prawidłowym pełnieniu ról społecznych.</p> <p>a) Zatrudnianie asystentów rodziny przez samorządy gminne</p> <p>b) Poszerzanie bazy placówek i specjalistów pracujących w obszarze wsparcia rodziny</p> <p>c) Współpraca między instytucjami</p> <p>d) Praca socjalna z rodzinami</p> <p>e) Zapewnienie wsparcia psychologicznego, prawnego, socjalnego</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkoły, policja</p>	<p>– liczba zatrudnionych asystentów w powiecie</p> <p>– liczba nowopowstałych placówek/stanowisk pracy dla specjalistów pracy z rodziną itp.</p> <p>– liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, pracą socjalną</p> <p>– liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego</p> <p>– liczba interwencji</p>
3.	<p>Podniesienie kompetencji osób pracujących z dzieckiem i rodziną.</p> <p>a) doskonalenie zawodowe pracowników przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.</p> <p>b) Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników.</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkoły, policja</p>	<p>– liczba przeszkolonych pracowników</p> <p>– liczba konferencji, warsztatów, superwizji itp.</p>

